

รายงานสถานการณ์ประมงยุโรปเดือนเมษายน 2560¹

ปิติชาติ ไชยเสนา
เศรษฐกรปฏิบัติการ

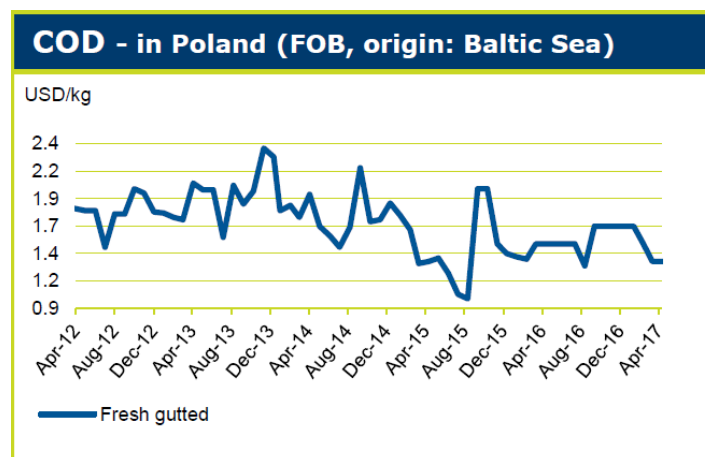
ภาพรวมสถานการณ์ประมงยุโรป

รายงานความต้องการอาหารทะเลในปีที่สูงกว่าปีที่ผ่านมา เป็นสัญญาณว่าวิกฤติเศรษฐกิจในยุโรปผ่านพ้นไปแล้ว โดยเฉพาะในพื้นที่ที่สำคัญต่างๆ ในยุโรป และโดยทั่วไปยอดขายอาหารทะเลในช่วงสัปดาห์ศักดิ์สิทธิ์ (Holy week) ของชาวคริสต์ในหลายพื้นที่ในทวีปยุโรปจะสูงขึ้น

ปลาหน้าดิน (Ground fish)

ราคาปลาคอดหมักเกลือแระเป็นขึ้น (wet-salted cod) ทำจากวัตถุดิบปลาคอดแช่แข็ง (Gadus macrocephalus) ยังคงสูงตลอดช่วงเดือนที่ผ่านมา ความต้องการวัตถุดิบจากปลาชนิดนี้อยู่ในระดับสูง และเติบโตในตลาดภายนอกสหภาพยุโรป อย่างเช่นจีน สหรัฐฯ ญี่ปุ่น เป็นผลให้ผลผลิตปลาคอดที่ป้อนเข้าสู่ตลาดเดิมในยุโรปทางตอนใต้มีปริมาณจำกัด

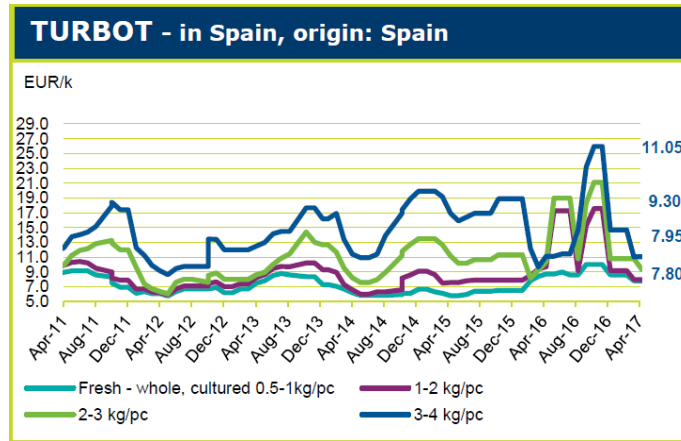
ราคาปลาคอดในตลาดโปแลนด์สูงขึ้น เนื่องจากปริมาณความต้องการปลาคอดในช่วงเทศกาลสัปดาห์ศักดิ์สิทธิ์มีสูง ขณะที่ปลาที่จับได้มีปริมาณจำกัด

แผนภูมิที่ 1 แนวโน้มราคาปลาคอดที่มาจากทะเลบอลติกในตลาดโปแลนด์

ราคาปลาตาเดียว (Turbot) คงที่ในเดือนมีนาคม 2560 ทั้งที่คาดการณ์ว่าปริมาณความต้องการโดยทั่วไปจะสูงขึ้นในช่วงเทศกาลอีสเตอร์ ปริมาณปลาที่ได้จากฟาร์มเพิ่มขึ้นต่อเนื่องและมีปริมาณมากในตลาด จึงทำให้ราคามีแนวโน้มลดลงในปี นี้ เนื่องจากมีปริมาณมากและแนวโน้มราคาเป็นเช่นเดียวกับปีก่อนหน้า

¹ European Price Report Issue 1/2017, January 2017. Rome, Italy.

แผนภูมิที่ 2 แนวโน้มราคาปลาตาเดียวในตลาดสเปน

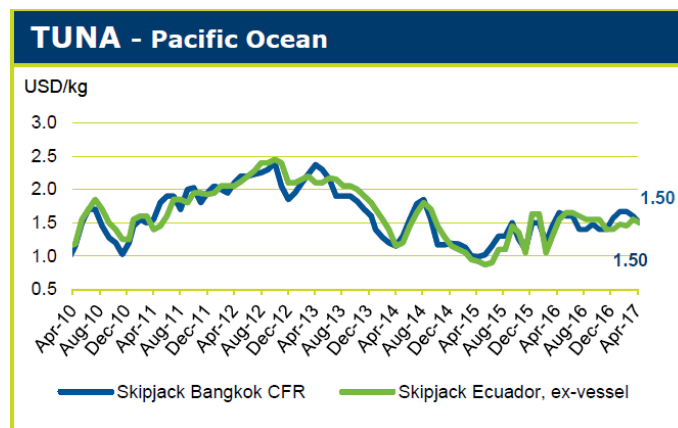
วัตถุดิบปลาคอดสด (Gadus morhua) จากหมู่เกาะฟาโรและไอซ์แลนด์มีปริมาณจำกัด โดยวัตถุดิบใช้สำหรับทำปลาคอดหมักเกลือแร่เป็นชิ้น ช่วงหลังเทศกาลอีสเตอร์ปริมาณการจับปลาคอดจะลดลงเนื่องจากชาวประมงหันไปจับปลา ling และ brosmo มากขึ้น ดังนั้นราคาปลาคอดยังคงสูงและมีแนวโน้มสูงขึ้น ขณะที่ความต้องการเริ่มลดลงหลังช่วงเทศกาลอีสเตอร์

ปลาทูน่า (Tuna-Billfishes)

ราคาทูน่าห้องแฉก (skipjack) ลดลงในตลาดหลักทุกแห่ง เนื่องจากปริมาณสินค้าคงเหลือในโรงงานแปรรูปยังมีสูง ขณะที่ทูน่าครีบเหลือง (yellow fin) มีราคาคงที่ ทูน่าไม่ใช่สินค้าสำหรับใช้ในประเพณีช่วงเทศกาลสัปดาห์ศักดิ์สิทธิ์ของยุโรป ห้างสรรพสินค้าจึงมีความต้องการปริมาณต่ำในช่วงนี้ อย่างไรก็ตามผู้ค้าเริ่มสั่งสินค้าเพิ่มเพื่อเตรียมสำหรับการบริโภคที่จะเพิ่มขึ้นในช่วงฤดูร้อน และน่าจะส่งผลให้ราคาทูน่าสูงขึ้นในช่วงเดือนพฤษภาคมเป็นต้นไป

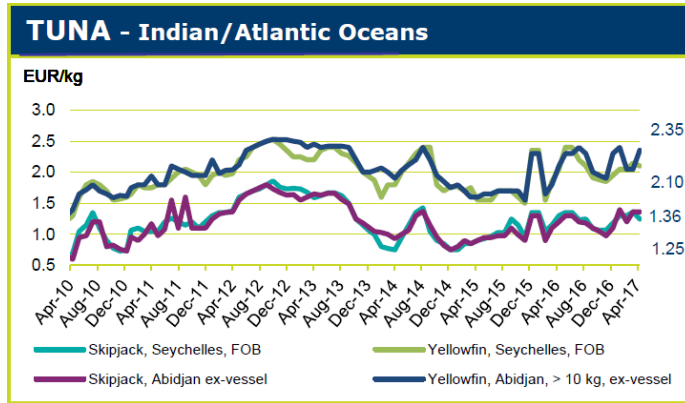
การทำประมงในมหาสมุทรแปซิฟิกตะวันตกและตอนกลางได้ผลไม่ดีเท่าที่ควร แต่ไม่กระทบกับโรงงานแปรรูปไทยที่ยังคงมีวัตถุดิบเพียงพอ ราคาทูน่าห้องแฉก (skipjack) ยังคงมีราคาลดลงสำหรับโรงงานส่วนใหญ่ โรงงานแปรรูปไทยปิดทำการในช่วงเทศกาลสงกรานต์เป็นเวลา 4 – 6 วัน (เทศกาลสงกรานต์วันที่ 13 -17 เมษายน 2560)

สถานการณ์การทำประมงทูน่าฝั่งแปซิฟิกตะวันออกยังคงที่ การทำประมงได้ผลดี โรงงานแปรรูปรายงานปริมาณวัตถุดิบมีเพียงพอ ราคาทูน่าห้องแฉกจากเอกวาดอร์ลดลงเล็กน้อย ขณะที่ราคาทูน่าครีบเหลืองยังคงที่ และคาดว่าราคาจะเพิ่มขึ้น ขณะที่สเปนยังคงมีความต้องการทูน่าจากเอกวาดอร์เพิ่มขึ้น

แผนภูมิที่ 3 แนวโน้มราคาปลาทูน่าห้องแฉกจากกรุงเทพฯ และเอกวาดอร์

การทำประมงทูน่าในมหาสมุทรแอตแลนติกได้รับผลกระทบจากคลื่นลมแรง จึงทำให้การทำประมงล่าช้า โรงงานแปรรูปต้องถินรายงานว่าการขาดแคลนวัตถุดิบ ราคาทูน่าท้องแถบคงที่ แต่ราคาทูน่าครีบเหลืองเพิ่มขึ้น สำหรับราคาทูน่าในยุโรปโดยรวมราคาทูน่าท้องแถบและครีบเหลืองยังคงที่ แต่ทูน่าปรุงสุกและเนื้อทูน่า loin มีราคาสูงขึ้น

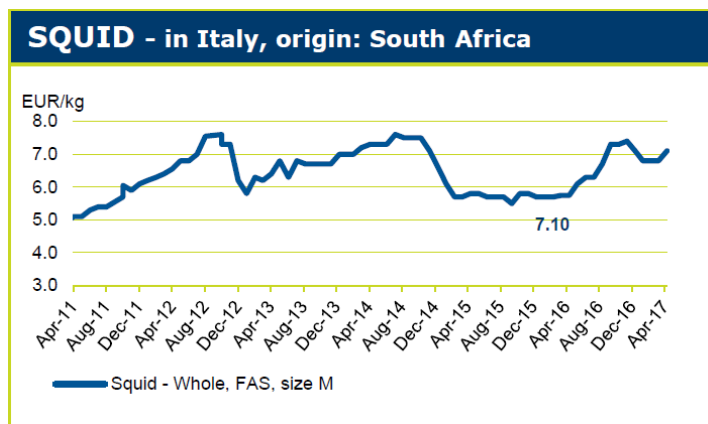
แผนภูมิที่ 4 แนวโน้มราคาปลาทูน่าท้องแถบและทูน่าครีบเหลืองจากมหาสมุทรอินเดียและมหาสมุทรแอตแลนติก

ปลาผิวน้ำขนาดเล็ก (Small pelagic)

ราคาปลาแฮร์ริงจากทะเลบอลติกสูงขึ้นในตลาดโปแลนด์ เนื่องจากมีความต้องการสูง ทั้งที่มีปริมาณสินค้ามาก ตรงข้ามกับปลา sprat ซึ่งมีผลผลิตสูงมาจากกองเรือโปแลนด์ทำให้ราคาปลาลดลง

หมึก (Cephalopods)

คาดการณ์ว่าฤดูกาลทำประมงหมึกกล้วย (squid) ในฤดูกาลนี้ได้ผลผลิตดีกว่าผลผลิตปีที่ผ่านมา โดยทั่วไปการจับจะลดลงในช่วงเดือนมีนาคมถึงเมษายน เมื่อเทียบกับช่วงถัดไปของฤดูกาล แต่ถ้าเป็นไปตามการคาดการณ์ในเบื้องต้น ราคาหมึกกล้วยมีแนวโน้มลดลงจากปีก่อนหน้าที่อยู่ในระดับสูง ฤดูกาลทำประมงหมึกกล้วยในแอฟริกาใต้สิ้นสุดลงและปริมาณสินค้าในสต็อกคงเหลือจะหมดลงในอีกไม่นาน อย่างไรก็ตามในฤดูกาลที่ผ่านมาหมึกกล้วยมีราคาดีเนื่องจากมีความสนใจหมึกจากสหภาพยุโรปสูง

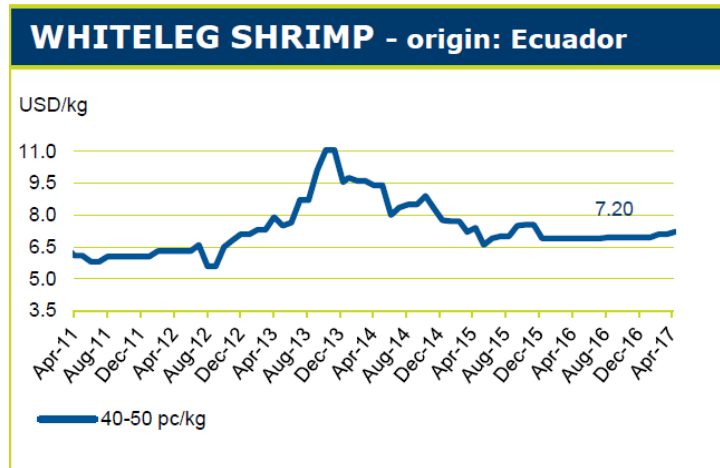

แผนภูมิที่ 5 แนวโน้มราคาหมึกจากแอฟริกาใต้ในตลาดอิตาลี

กุ้ง (Crustaceans)

ความต้องการกุ้งในยุโรปในช่วงอีสเตอร์สูงขึ้นกว่าปี 2559 ราคานำเข้ากุ้งขาวในทุกขนาด (*Penaeus vannamei*) สูงขึ้น 0.1 - 0.2 เหรียญสหรัฐฯต่อกิโลกรัม ยกเว้นขนาดพรีเมียม 20 – 30 ตัวต่อกิโลกรัม ซึ่งมีราคาต่ำกว่าช่วงอีสเตอร์ปี 2559 เล็กน้อย

กุ้งจากอินโดนีเซียยังคงมีปริมาณต่ำ เนื่องจากเป็นช่วงนอกฤดูกาลผลิต ราคาสูงขึ้นร้อยละ 5 เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า ฤดูกาลกุ้งลอบสเตอร์จากแคนาดาและยุโรปสิ้นสุดลง และคาดว่าผลผลิตรอบใหม่จะเข้าสู่ตลาดในเดือนพฤษภาคม และในช่วงนี้เป็นช่วงสิ้นสุดฤดูกาลสำหรับปูเช่นกัน

แผนภูมิที่ 6 แนวโน้มราคากุ้ง whiteleg shrimp จากเอกวาดอร์

หอยสองฝา (Bivalves)

ชิลีเป็นผู้ส่งออกที่สำคัญในสินค้า หอยแมลงภู่มะเข็ซังไปตลาดสหภาพยุโรป ขนาดน้ำหนัก 100 - 200 ตัวต่อกิโลกรัมมีปริมาณจำกัดมาก และราคาเพิ่มขึ้นมาก ขณะที่ขนาดที่เล็กกว่าขายที่ระดับราคาเท่ากับปีที่ผ่านมา

ปลาแซลมอน (Salmon)

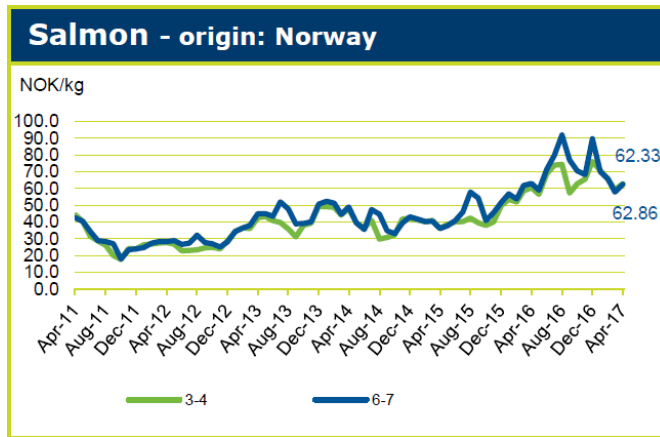
ในช่วงไตรมาสแรกปี 2560 ราคาแซลมอนนอร์เวย์จากการเพาะเลี้ยงลดลงอย่างมาก จากการคาดการณ์ว่าผลผลิตจะเพิ่มขึ้น และแรงต้านจากผู้บริโภคเนื่องจากราคาสูงมาก ในช่วงสัปดาห์ที่ 14 ดัชนีราคาปลาแซลมอนในตลาดหุ้น NASDAQ² อยู่ที่ 7.28 เหรียญสหรัฐฯต่อกิโลกรัม ลดลงต่อเนื่องจากราคาเฉลี่ยในเดือนมีนาคม และเป็นการลดลงอย่างมากจากช่วงปลายปี 2559 ซึ่งดัชนีเคยสูงถึง 9.22 เหรียญสหรัฐฯต่อกิโลกรัม สมาคมอาหารทะเลนอร์เวย์ (The Norwegian Seafood Council : NSC) รายงานการส่งออกแซลมอนในช่วงไตรมาส 1 ปี 2560 ปริมาณ 233,000 ตัน มูลค่า 1,900 ล้านดอลลาร์ ปริมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 3 มูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 21 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้า

นอร์เวย์ส่งออกแซลมอนไปสหภาพยุโรปไตรมาสแรกปี 2560 ปริมาณ 164,000 ตัน ลดลงร้อยละ 5 มูลค่า 1,289 ล้านดอลลาร์ ลดลงร้อยละ 11 เนื่องจากในช่วงนี้มีความต้องการจากสหภาพยุโรปลดลงเมื่อเทียบกับตลาดสหรัฐฯ และ เอเชีย ขณะที่ผู้รับซื้อปลาขาวยุโรปเพื่อนำไปแปรรูป ระวังมากขึ้นเนื่องจากราคาวัตถุดิบสูงชันมาก และการส่งผ่านราคาเป็นไปอย่างล่าช้า ทำให้ผู้แปรรูปหลายรายขาดทุนอย่างหนักในปี

² NASDAQ (National Association of Securities Dealers Automated Quotation) ก่อตั้งในปี ๑๙๗๑ เป็นตลาดหุ้นที่ซื้อขายผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์แห่งแรกของโลก

2559 ขณะที่แซลมอนจากฟาร์มเพาะเลี้ยงในอังกฤษมีราคาไม่ลดลงมากนักในช่วงต้นปีที่ผ่านมา โดยราคาอยู่ในช่วง 8.01 – 8.2 เหรียญสหรัฐต่อกิโลกรัม เนื่องจากแซลมอนจากอังกฤษมีสหรัฐฯเป็นตลาดหลัก และค่าเงินปอนด์มีแนวโน้มอ่อนค่าเมื่อเทียบกับค่าเงินสหรัฐฯ

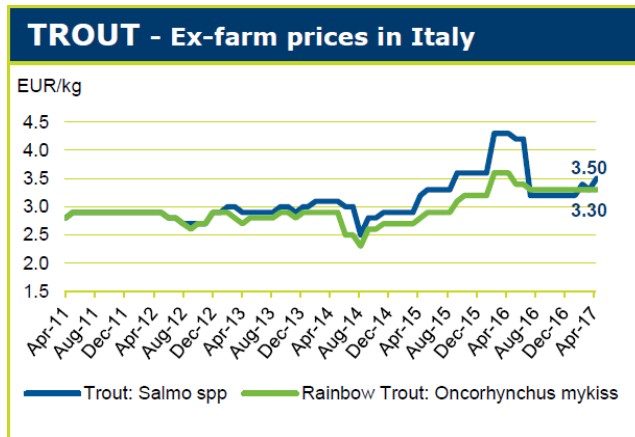
การคาดการณ์ตลาดปลาแซลมอนเพาะเลี้ยงในยุโรปยังคงมีแนวโน้มดี แต่ในระยะกลางอุตสาหกรรมจะได้รับแรงกดดันทำให้ราคาลดลง เนื่องจากผลผลิตปลาแซลมอนสูงขึ้น และปริมาณการบริโภคอาหารสัตว์น้ำจากฟาร์มเลี้ยงในนอร์เวย์เพิ่มขึ้นในช่วงต้นปี 2560 จึงคาดว่าปริมาณผลผลิตจะเพิ่มขึ้นอีกในช่วงปลายปี ผู้ผลิตแซลมอนประเทศอื่นๆ อย่างเช่นชิลีและหมู่เกาะฟาโร ขยายอุตสาหกรรมเพาะเลี้ยงแซลมอนทำให้ผลผลิตแซลมอนเพิ่มขึ้น ตลาดซื้อขายล่วงหน้า (FishPool) ยังคงคาดการณ์ราคาปลาแซลมอนเฉลี่ยปี 2560 อยู่ที่ประมาณ 7.16 เหรียญสหรัฐต่อกิโลกรัม

แผนภูมิที่ 7 สถานการณ์ราคาแซลมอนนอร์เวย์

ปลาเทราต์ (Trout)

ภาคการเพาะเลี้ยงปลาเทราต์ในนอร์เวย์ยังคงได้รับความเดือดร้อนจากกรณีสินค้าไม่เพียงพอกับความต้องการ เนื่องจากความต้องการในตลาดต่างประเทศสูงขึ้นมาก ทำให้ปริมาณปลาที่เลี้ยงในกระชังลดลงและราคาสูงขึ้นอย่างมาก ในเดือนกุมภาพันธ์ปริมาณลดลงร้อยละ 28 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2559 สมาคมอาหารทะเลนอร์เวย์รายงานว่าไตรมาส 1 ปี2560 การส่งออกปลาเทราต์มีปริมาณ 8,700 ตัน มูลค่า 79.58 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ราคาเพิ่มขึ้นร้อยละ 66 สะท้อนช่วงห่างระหว่างปริมาณผลผลิตและความต้องการสำหรับตลาดปลาเทราต์ในญี่ปุ่น เบลารุส และ โปแลนด์ ผู้ผลิตปลาเทราต์ในอิตาลีเผชิญกับปัญหาขาดแคลนน้ำเนื่องจากปริมาณฝนน้อยในช่วงสองเดือนที่ผ่านมา ดังนั้นปริมาณปลาทุกขนาดจึงมีจำกัด และราคามีแนวโน้มสูงขึ้นในช่วงสัปดาห์ที่จะตามมา

แผนภูมิที่ 10 สถานการณ์ราคาปลาเทราต์หน้าฟาร์มในตลาดอิตาลี

ปลาน้ำจืด (Freshwater fish)

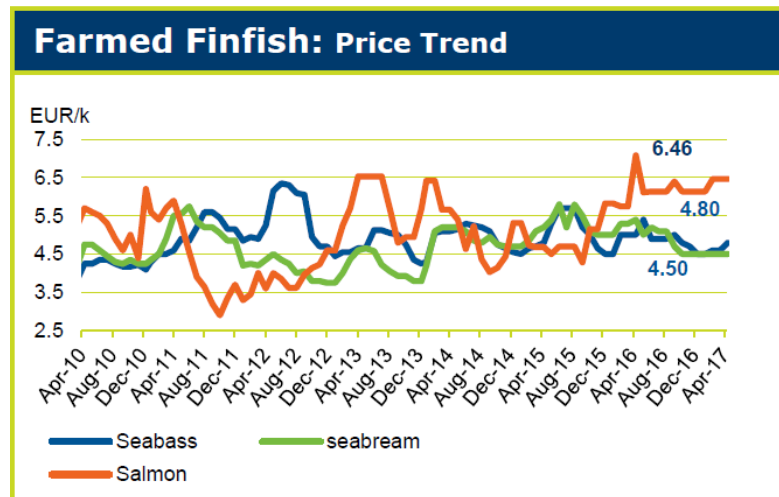
ปลาตะเพียน (carp) จากฮังการีมีปริมาณมาก แต่ความต้องการมีจำกัดและราคาเริ่มลดลง

ปลากะพงขาว (Seabass) ปลาตะเพียนทะเล (Seabream) และปลา Meagre³

สถานการณ์ปลากะพงขาวและปลาตะเพียนทะเลเพาะเลี้ยงในแถบทะเลเมดิเตอร์เรเนียนยังคงมีแนวโน้มเหมือนที่ผ่านมา ปริมาณผลผลิตสูงขึ้นในประเทศผู้ผลิตรายหลักทุกแห่ง ราคาลดลง และพยายามทำกำไรอยู่ในระดับเดิม โดยเฉพาะตลาดปลาตะเพียนทะเลที่ยังคงเผชิญความเสี่ยงจากปริมาณที่มากเกินไป หลังจากปลาเข้าสู่ยุโรปปริมาณมากในปีที่ผ่านมา และราคาตกลงอย่างมาก โดยทั่วไปในช่วงต้นปีตลาดปลาชนิดนี้จะอยู่ในช่วงตกต่ำ แต่จากสถิติในเดือนมกราคมพบว่าการส่งออกปลากะพงขาวและปลาตะเพียนทะเลสูงขึ้นจากประเทศผู้ผลิตรายหลักอย่างเช่น กรีซ ตุรกี และ สเปน

ปริมาณปลาตะเพียนทะเลเติบโตสูงขึ้นกว่าปลากะพงขาว และราคาในตลาดอิตาลีซึ่งเป็นตลาดสำคัญในยุโรปสะท้อนสถานการณ์ผลผลิตในขณะนี้ได้เป็นอย่างดี รายงานราคาปลาตะเพียนทะเลสดในเดือนที่ผ่านมาเปลี่ยนแปลงเล็กน้อย ราคาปลากะพงขาวไม่เปลี่ยนแปลงโดยยังคงอยู่ระดับต่ำสุดมาเป็นเวลา 3 ปี โดยทั่วไปราคาปลาทั้งสองชนิดจะสูงขึ้นในช่วงฤดูร้อน

ความสัมพันธ์ระหว่างตุรกีและสหภาพยุโรปเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการค้า แต่อุตสาหกรรมยังคงกังวลเรื่องสินค้าล้นตลาด โดยบริษัทเพาะเลี้ยงมีแนวทางในการป้องกันความเสี่ยงด้านกำไร อย่างไรก็ตามยังคงรายงานประจำปียังคงแจ้งแนวโน้มที่ดี สำหรับผู้ผลิตชาวกรีกบริษัท Nireus แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการตั้งเป้าหมายการลงทุนที่ชัดเจน และมาตรการลดต้นทุน เพื่อแก้ปัญหาผลกระทบจากระดับราคาที่ลดลง

แผนภูมิที่ 13 สถานการณ์ราคาปลากะพงขาวและปลาตะเพียนทะเลและปลาแซลมอน

³ ปลา Meagre เป็นปลากินเนื้อ อาศัยอยู่บริเวณผิวน้ำตามชายฝั่งบริเวณมหาสมุทรแอตแลนติก ตั้งแต่ฝรั่งเศส ถึงเซเนกัล และทะเลเมดิเตอร์เรเนียน